

**Raport dotyczący wykonania
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz efektów ich realizacji w Gminie Pila w 2011r.**

I. Zadania szczegółowe w zakresie przeciwdziałania narkomanii i alkoholizmowi.

1. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych w szkołach podstawowych nr 1, 2, 4, 5, 7, 12, w Zespołach Szkół nr 1, 2, 3 z dwoma oddziałami, w Gimnazjach nr 4, 5 oraz w Ośrodku Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Świetlice działały od stycznia do grudnia, w godzinach popołudniowych, od poniedziałku do piątku.

W świetlicach realizowano zadania profilaktyczne i socjoterapeutyczne, w ramach których osiągnęto następujące efekty:

- a) wyrównywanie poziomu wiedzy i umiejętności szkolnych;
- b) kształtowanie nawyków twórczego i efektywnego spędzania czasu wolnego;
- c) kształtowanie własnych postaw poprzez zmianę schematów zachowania;
- d) rozwijanie indywidualnych zdolności dzieci;
- e) zdobywanie wiedzy w ramach uczestnictwa w programach profilaktycznych w zakresie problematyki uzależnień;
- f) włączanie rodziców do procesu wychowawczego.

Łączna ilość dzieci uczestniczących w zajęciach: 275.

2. Prowadzenie działań profilaktyczno- edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży.

- a) Zajęcia profilaktyczno- edukacyjne z elementami socjoterapii pt. ***"Zanim zdecydujesz"***

Efekty: Promowanie zdrowego stylu życia, edukacja w zakresie uzależnienia od alkoholu, kształtowanie postaw asertywnych

Adresaci: uczniowie klas V-VI szkół podstawowych i klas gimnazjalnych

Łączna ilość uczniów objętych programem: 1967

- b) Program profilaktyczny ***"Po dwóch stronach lustra"- Budowanie właściwych relacji i postaw prospołecznych***

Efekty: Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, budowanie poczucia własnej wartości

Adresaci: uczniowie klas IV- VI szkoły podstawowej

Łączna ilość uczniów objętych programem: 894

c) Zajęcia warsztatowe **"Narkotyki, dopalacze- mity i rzeczywistość"**

Efekty: Informacja o zagrożeniach towarzyszących sięganiu po środki psychoaktywne oraz o istnieniu szkodliwych stereotypów związanych z substancjami psychoaktywnymi

Adresaci: uczniowie szkół ponadgimnazjalnych

Łączna ilość uczniów objętych programem: 2916

d) Zajęcia profilaktyczne dla dzieci z grup podwyższonego ryzyka **"Narkotyki i dopalacze"**

Efekty: Uświadomienie zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków i dopalaczy

Adresaci: uczniowie szkół gimnazjalnych

Łączna ilość uczniów objętych programem: 190

e) Program wczesnej profilaktyki **"Dobre i złe emocje"**

Efekty: Rozwijanie zachowań altruistycznych i empatycznych

Adresaci: uczniowie klas I- III szkoły podstawowej

Łączna ilość uczniów objętych programem: 799

f) Program wczesnej profilaktyki **"Moje mocne strony"**

Efekty: Nabywanie umiejętności dostrzegania swoich mocnych stron, pozytywne wzmocnienie, budowanie własnej wartości

Adresaci: uczniowie klas I- III szkoły podstawowej

Łączna ilość uczniów objętych programem: 523

g) Zajęcia warsztatowe **"Dopalacze- legalne narkotyki"**

Efekty: Przekazanie wiedzy nt. konsekwencji psychofizycznych zażywania dopalaczy

Adresaci: uczniowie szkół gimnazjalnych

Łączna ilość uczniów objętych programem: 1119

h) Warsztaty profilaktyczne **"Przemoc rówieśnicza"**

Efekty: Eliminowanie zachowań przemocowych

Adresaci: uczniowie szkół gimnazjalnych

Łączna ilość uczniów objętych programem: 277

i) Warsztaty profilaktyczne **"Substancje psychoaktywne a zachowania agresywne wśród młodzieży"**

Efekty: Ukazanie związku między zażywaniem narkotyków a zachowaniami agresywnymi

Adresaci: uczniowie szkół ponadgimnazjalnych

Łączna ilość uczniów objętych programem: 849

- j) Zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii *"Dwie twarze- nie chcę być sprawcą przemocy"*

Efekty: Eliminowanie i minimalizowanie zachowań przemocowych

Adresaci: uczniowie szkół gimnazjalnych

Łączna ilość uczniów objętych programem: 36

3. Programy psychoedukacyjne dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Efekty: Zdobycie i udoskonalenie umiejętności społecznych

Adresaci: osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu i narkotyków

Łączna ilość osób objętych programami: 178

4. Prowadzenie działań profilaktyczno- edukacyjnych wśród dorosłych (grup zawodowych).

- a) Konferencja *"Profilaktyka zagrożeń sfery psychoseksualnej dzieci i młodzieży"*

Efekty: Zdobycie wiedzy nt. przemocy seksualnej oraz jak jej zapobiegać

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w konferencji: 70

- b) Konferencja *"Przeciwdziałanie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim w świetle obowiązujących przepisów prawnych"*

Efekty: Zdobycie wiedzy nt. przepisów prawa w zakresie handlu alkoholem

Adresaci: przedsiębiorcy

Łączna ilość osób biorących udział w konferencji: 70

- c) Zajęcia warsztatowe *"Zajęcia grupowe dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwoju"*

Efekty: Zdobycie wiedzy i umiejętności pracy z dzieckiem wykazującym zaburzenia w rozwoju

Adresaci: nauczyciele

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 48

- d) Zajęcia warsztatowe *"Praca z dzieckiem z FAS"*

Efekty: Zdobycie wiedzy i umiejętności w pracy z dzieckiem z FAS

Adresaci: nauczyciele

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 84

e) Zajęcia warsztatowe ***"Przemoc rówieśnicza"***

Efekty: Nabycie umiejętności pracy ze sprawcami i ofiarami przemocy

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 37

f) Zajęcia warsztatowe ***"Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie"***

Efekty: Nabycie umiejętności rozpoznawania przemocy wobec dziecka

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 20

g) Spotkanie edukacyjne ***"Psychologiczne i społeczne uwarunkowania, konsekwencje używania narkotyków"***

Efekty: Zdobyć i poszerzyć wiedzę w zakresie uzależnienia od narkotyków

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w zajęciach: 132

h) Zajęcia warsztatowe- ***"Mediacje, profesjonalny sposób zarządzania konfliktem"***

Efekty: Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 18

i) Konferencja ***"Interdyscyplinarność kontra przemoc w rodzinie"***

Efekty: Nabycie wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w konferencji: 70

j) Zajęcia warsztatowe ***"Nadużycia seksualne"***

Efekty: Nabycie umiejętności pracy z dzieckiem wykorzystywanym seksualnie

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 33

k) Zajęcia warsztatowe ***"Rodzina jest najważniejsza"***

Efekty: Nabycie zasad skutecznego porozumiewania się z dzieckiem

Adresaci: rodzice

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 20

- l) Zajęcia warsztatowe **"Praca z dzieckiem agresywnym"**

Efekty: Nabycie umiejętności pracy z dzieckiem agresywnym

Adresaci: rodzice

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 20

- m) Zajęcia warsztatowe **"Jak wychować dziecko unikając błędów własnych rodziców"**

Efekty: Doskonalenie umiejętności wychowawczych

Adresaci: rodzice

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 28

- n) Zajęcia warsztatowe **"Rola służb pomocowych w rozpoznawaniu zjawiska i szybkiej interwencji"**

Efekty: Zwiększenie kompetencji zawodowych

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 83

- o) Konferencja **"Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie- podejście praktyczne"**

Efekty: Zapoznanie się ze zmianami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w konferencji: 61

- p) Spotkanie edukacyjne **"Problem uzależnień wśród dzieci i młodzieży- sposoby przeciwdziałania"**

Efekty: Zdobycie i poszerzenie wiedzy w zakresie uzależnień

Adresaci: nauczyciele

Łączna ilość osób biorących udział w zajęciach: 190

- q) Zajęcia warsztatowe **"Uczeń z ADHD a uzależnienia"**

Efekty: Zdobycie umiejętności pracy z dzieckiem z ADHD

Adresaci: nauczyciele

Łączna ilość osób biorących udział w warsztatach: 25

- r) Konferencja **"Mediacje jako metoda wspomagająca rozwiązywania konfliktów w pracy sektora publicznego"**

Efekty: Nabycie umiejętności mediacyjnych

Adresaci: grupy zawodowe: nauczyciele, pracownicy socjalni, policjanci, kuratorzy sądowi, straż miejska itp.

Łączna ilość osób biorących udział w konferencji: 65

5. Sfinansowanie nagród dla uczestników XIII Miejskiego Turnieju Wiedzy Prewencyjnej dla Uczniów Szkół Podstawowych i IX Miejskiego Turnieju dla Uczniów Gimnazjów organizowanego przez Urząd Miasta Piły- Wydział Oświaty.

Turniej odbył się w czerwcu.

6. Koncert zespołów rockowych „Bawimy się bez alkoholu”.

Osiągnięte efekty: wypromowanie zdrowego stylu życia bez alkoholu, narkotyków i dopalaczy.

Koncert odbył się w kwietniu.

W koncercie wzięło udział 350 uczniów szkół średnich.

7. Współorganizowanie i dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych, profilaktycznych, uroczystości świątecznych w środowiskach szkolnych, „Caritas”, „Monar- Markot”, DPS, zarządach osiedli, Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą.

Łączna ilość osób biorących w ww. formach- 680.

8. Kolonie letnie dla dzieci ze środowisk zagrożonych i dotkniętych problemem uzależnień.

Miejsce: Stanica ZHP Próchnówko.

Ilość dzieci biorących udział w koloniach- 59.

7. Zorganizowanie świątecznych spotkań wigilijnych i wielkanocnych dla dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych funkcjonujących przy szkołach podstawowych, gimnazjach, zespołach szkół, Caritas, DPS, mieszkańców, pacjentów „Monar- Markot” oraz dla Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą.

Ilość osób uczestniczących w powyższych formach- 700.

8. Działania Zespołu ds. Leczenia Odwykowego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Komisja odbyła 75 posiedzeń, na których rozpoznała 443 sprawy.

9. Dział Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Łącznie do Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi przyjęto **2115** nietrzeźwych pacjentów, w tym:

- mężczyzn- 1955
- kobiet- 142
- nieletnich chłopców- 14
- nieletnich dziewczynek- 4

Po raz pierwszy w OPiRPA przebywało 762 pacjentów, drugi pobyt był dla 317 pacjentów, natomiast 1036 pacjentów przebywało w OPiRPA 3 i więcej razy.

Wiek pacjentów umieszczonych w OPiRPA przedstawiał się następująco:

- do 18 lat- 30 osób
- 19- 24 lata- 217 osoby
- 25- 29 lat- 219 osób
- 30- 49 lat- 887 osób
- 50 i więcej lat- 762 osoby

Wśród przyjętych do OPiRPA niepracujących było 1307 osób, natomiast 273 osoby pracowały fizycznie, 54 pracowało umysłowo, 37 reprezentowało inne zawody, 402 to emeryci i renciści natomiast 42- studenci.

10. Konsultacje pedagogiczne, porady prawne udzielane osobom z rodzin dysfunkcyjnych:

Łączna ilość osób objętych pomocą: **290**.

11. Terapia indywidualna dla ofiar przemocy.

Osiągnięte efekty:

- poszerzenie świadomości siebie,
- uświadomienie i korzystanie z własnych zasobów,
- podniesienie samooceny i własnej wartości,
- zdobycie umiejętności stawiania granic w kontaktach interpersonalnych,
- podniesienie jakości życia.

Łączna ilość sesji terapeutycznych- **150**, w których wzięło udział **38** osób.

12. Terapia indywidualna dla osób współzależnych.

Osiągnięte efekty:

- poszerzenie świadomości własnych ograniczeń,
- poszerzenie świadomości współzależnienia,
- wzrost poczucia własnej wartości,
- umiejętność radzenia sobie z szantażem emocjonalnym,
- wzrost poczucia odrębności i własnego „ja”.

Łączna ilość sesji terapeutycznych- 160, w których wzięło udział 48 osób.

13. Porady psychologiczno- terapeutyczne dla osób uzależnionych i współzależnych.

Łączna ilość osób objętych pomocą: 270.

14. Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, informacyjnych (ulotki, publikacje, książeczki, filmy dvd) w środowiskach szkolnych.

15. Dotacja z budżetu na finansowanie zadań powierzonych do realizacji organizacjom pozarządowym i stowarzyszeniom.

- *prowadzenie świetlicy terapeutycznej przez Centrum Charytatywno- Opiekuńcze „Caritas” w Pile.*

W ramach funkcjonowania świetlicy opieką objęto 20 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

- *działalność samopomocowa na rzecz trzeźwych alkoholików i ich rodzin- klub abstynencki- zadanie realizowane przez Pilskie Stowarzyszenie Klubu Abstynentów „Kotwica”.*

Główne działania zrealizowane w ramach w/w zadania to terapia dla uzależnionych i współzależnych; spotkania terapeutyczne rodzin abstynenckich; grupa wsparcia; organizacja imprez rekreacyjnych i świątecznych.

- *udzielenie schronienia, prowadzenie terapii uzależnień oraz poradnictwa dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych jako przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu- zadanie realizowane przez Pilskie Centrum Pomocy Bliźniemu „Monar- Markot”.*

Pomocą objęto ludzi bezdomnych i uzależnionych, którzy brali udział w terapii grupowej i indywidualnej.

Powyższe zadania realizowane były w okresie: luty- grudzień.

II. Wnioski końcowe.

Alkoholizm, narkomania i przemoc są zjawiskami medyczno-socjalnym, których powiązania są wielostronne i obejmują zarówno zachowanie człowieka, jak i jego sferę socjalną, ekonomiczną, prawną, etyczną i kulturalną.

Problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków a także przemocy jest powszechnym zjawiskiem, które ma wiele przyczyn, a szkody z nim związane obserwowane są w różnych strefach życia społecznego. Ponadto, biorąc pod uwagę rozpowszechnienie tych zjawisk trudno przypuszczać, aby problem ten został w najbliższych latach ograniczony. Dlatego też w 2011 roku, Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piłie podjął szereg działań ukierunkowanych na profilaktykę alkoholizmu, narkomanii oraz przemocy.

Najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym. Odpowiednio do stopnia ryzyka, profilaktyka prowadzona jest na trzech poziomach:

- profilaktyka pierwszorzędowa - adresowana do grupy niskiego ryzyka, mająca na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych a także powstrzymanie się od zachowań przemocowych
- profilaktyka drugorzędowa - adresowana do grupy podwyższonego ryzyka, obejmująca m.in. poradnictwo rodzinne, indywidualne i socjoterapię,
- profilaktyka trzeciorzędowa - adresowana do grupy wysokiego ryzyka, polegająca głównie na terapii i resocjalizacji.

Podsumowując, działania prowadzone na terenie gminy Piła ukierunkowane były głównie na działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży oraz na zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy. Celem tych działań było zmniejszenie skutków degradacji psychofizycznej osób uzależnionych, jak i udzielenie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których

występują problemy uzależnienia, ze zwróceniem szczególnej uwagi na ochronę przed przemocą w rodzinie.